

Idüll taluõuelt. Õuna söövad Iti (Margit Saulep), Nukitsamees (Sander Kibuviits) ja Kusti (Mati Vaikmaa).

Harri Rospu

Päike paistab ühtviisi kõigile

Kõigepealt on see «Nukitsamees» muidugi Ehala laulud Viidingu sõnadele. Vaid filmist mittetuttavate laulude ajal kipub noorema publiku tähelepanu hajuma, seda ägedamalt elatakse aga siis kaasa näiteks rahalaulu esitusele.

MARGUS KASTERPALU

Nagu lapsesuu etenduse kavalehel ütleb, nii ka on. Natuke kurb ja natuke naljakas on see lugu. Naljakat on koguni kahte moodi. Kõigepealt kurb ja natuke

samehe pärast. Lapsedki leiavad kavalehel üksmeelselt, tal oleks ikka parem elada metsas – sest seal elavad ka tema ema ja isa. Olgu, jah, pealegi karvased, kasmata jne, aga ikkagi omad. Mis õigusega Iti ja Kusti nende vanemlikke õigusi ignoreerivad? «Nukitsamehe» filmivariant oli selles suhtes radikaalsemgi, seal võeti laps kollirahvalt täiesti väe- võimuga. Mis seal siis imestada, kui selline asi protesti ja vihavaevu tekitab.

Etenduses jääb põgenejaid jälitav kollipere justkui rõõmsalt

Laste arvamused (kavalehel) on seinast seinast: üks tahaks teda hästi hoida, teine aga annaks ära pahale inimesele. Lavastuse autorid siin ei kõhkle. Nad ütlevad: me assimileerime ta! Me paneme talle nime nagu meile sobib, teeme Nukitsast Antsu nagu liivanist Jaani. Me kingime talle aabitsa, õpetame rääkima meie keelt, kogu seda välte- ja laadivaheldust. Mis see siis ära ei ole, karudki pannakse tantsima, kahel käpal kõndima.

Ideoloogiliselt korrektne

Algas sakslas Goethe

Johann Wolfgang Goethe sünnilinnas Frankfurtis laupäeval «Fest der Goethe» osa esietendus. Teatridustusteseeria «Goethe» tatab kirjandus- ja kultuuraastapäeva. Ühtlasi kuulsa poeeti Frankfurdis esietendus rohkem kui 100 avalikku lugemist.

Frankfurdis maha ka teiseid. Ainuüksi sellel Euroopa kultuuri «Weimarile on» Deutsche Bahn Goethe austamiseks marka (400 krooni), milles kulutati Goethe aiamaja koopi.

Juubeliaastaks avaldatud Saksa kirjanduse kui 200 erinevat Goethe teost avaldatakse ka lusi kuulsast kätkest tulema kokaraami vaidlusi on näiteks ameerika professori Wilsoni teos «Goethe autor väid kasutas Jena ülikooli raalsete meeleandamiseks üsna sarnaseid. (The Tim

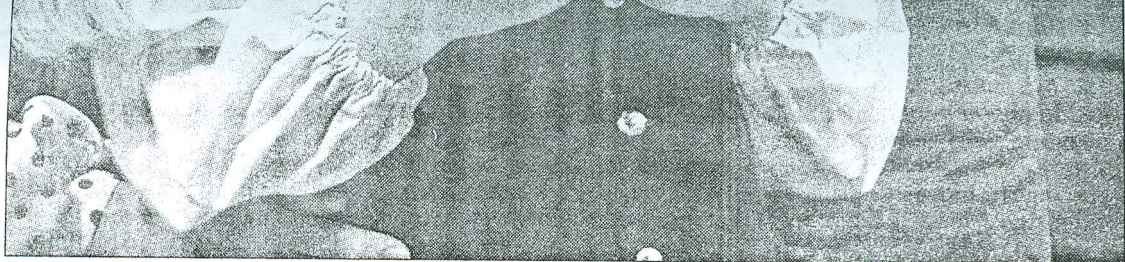
Ravi Sai sai aul India J

India valitsus otsustas, et on otsustanud tarimängija Ravi Kõrgeima tsiviilteenistaja mõeldud riiklikult rat Ratna ehk 1978-aastane India

on India traditsiooniline sitaritrumenti sitaritrumenti üle maailma koostööd sellele elu kuulsaimale India kunstnikule Anna Pavlova. Ravi Shankar, Rabindranath Tagore, biitlite jpt. Praharis Ameerika Ühendriikides.

Ravi Shankar, keda on andnud India Juveeliga. Nende hinnasaajate seas on Indira Gandhi (PM)

Idüll taluüelt. Öuna söövad Iti (Margit Saulep), Nukitsamees (Sander Kibuviits) ja Kusti (Mati Vaikmaa).

Harri Rospu

Päike paistab ühtviisi kõigile

Kõigepealt on see «Nukitsamees» muidugi Ehala laulud Viidingu sõnadele. Vaid filmist mittetuttavate laulude ajal kipub noorema publiku tähelepanu hajuma, seda ägedamalt elatakse aga siis kaasa näiteks rahalaulu esitusele.

MARGUS KASTERPALU

Nagu lapsesuu etenduse kavalehel ütleb, nii ka on. Natuke kurb ja natuke naljakas on see lugu. Naljakat on koguni kahte moodi. Kõigepealt kogu see kollidega kollitamine. Minule küll meeldis, et see oli lahendatud pigem lõbu ja naeru ja vahest ka kübekest kaastunnet kui hirmu ja õudusvärinaid esile kutsuvalt.

Nad olid küll karvased ja kasmata ning rumalad ja pahad ka, aga kaugeltki mitte mingid kurjuse kehastused. Ka vanadel kollidel võis karmi koore all aimata sama head südant sukumas kui Iti väikesel Nukitsamehel avastas.

Ilupilt 1936. aastast

Naljakalt või naljaga pooleks on lavale seatud ka kollide vastasrind – ehtne eesti talupere – kõik õlekollaste juuste ja siniste silmadega, kõik helged ja turvalised ning oma pikaldasel moel ka elevil ning rõõmsad. Nad seisavad seal ümber mesipuu kui ilupiltniku ülesvõttel kodumajanduskooli lõpupäevast 1936. aastal. On isegi üllatav, et see sugugi naeruväärselt ei mõju. Vahest küll pisut eneseirooniliselt, aga see on vaid märk vaimsest küpsusest.

Pisut kurb hakkab aga Nukit-

samehe pärast. Lapsedki leiavad kavalehel üksmeelselt, tal oleks ikka parem elada metsas – sest seal elavad ka tema ema ja isa. Olgu, jah, pealegi karvased, kasmata jne, aga ikkagi omad. Mis õigusega Iti ja Kusti nende vanemlike õigusi ignoreerivad? «Nukitsamehe» filmivariant oli selles suhtes radikaalsemgi, seal võeti laps kollirahvalt täiesti väe-võimuga. Mis seal siis imestada, kui selline asi protesti ja vihavaenu tekitab.

Etenduses jääb põgenejaid jälitav kollipere justkui rõõmsalt rahule, kui metsaservale jõudes näevad, millise idüllis sisse nende pojakene on sattunud. Milline lapsevanem siis ei tahaks, et tema järeltulija elu oleks kergem ja parem? Nad lehitavad hüvasti-jätuku ja väike Nukits, kes on juba kaotanud suure osa oma identiteedist (Kusti on ta sarvemuksud ära kaksanud), lehitab neile vastu... nagu pooltuttavatele. Metsamoorile läheb see nii südamesse, et ta nõiakepi mi-nema viskab, mõtlemata, mis neist enestest nii edasi saab. Üks poeg loll ja teine laisk, ätt simuleerib jalutut ja rahapajas on vaid vahtralehed.

Ja mis saab Nukitsamehest?

Laste arvamused (kavalehel) on seinast seinä: üks tahaks teda hästi hoida, teine aga annaks ära pahale inimesele. Lavastuse autorid siin ei kõhkle. Nad ütlevad: me assimileerime ta! Me paneme talle nime nagu meile sobib, teeme Nukitsast Antsu nagu Iivanist Jaani. Me kingime talle aabitsa, õpetame rääkima meie keelt, kogu seda välte- ja laadivaheldust. Mis see siis ära ei ole, karudki pannakse tantsima, kahel käpal kõndima.

Ideoloogiliselt korrektne

Nii et selles mõttes on etenduse poliitilis-ideoloogiline sõnum täpne ja õigeaegne: rohkem sallivust teistsuguste suhtes, kes tahavad saada meiesugusteks. Ülejäänud aga mingu metsa tagasi.

Huvitaval kombel kõneleb ka Peeter Jalaka «Libahunt» (muuhulgas) sellest, kuidas mitte põlata aknast sissepiiluvaid karvaseid kõrvikuid – kas siis urgveelasi või ürgvenelasi –, ja kuidas võõra verega Tiinat armsaks pidada.

«Võibolla pahad on hoopis head?» küsib Juhan Viiding ühe «Nukitsamehe» laulu sõnades. Midagi on õhus. Olgem valvsad.

ESIETENDUS

«Nukitsamees»

Muusika autor Olav Ehala
Libreto autor Leelo Tungal
Laulutekstide autorid Juhan Viiding ja Leelo Tungal
Dirigent Elmo Tiisvald
Kunstnik-lavastaja Hardi Volmer
Lavastaja Neeme Kuningas

30. jaanuaril Estonias

